

KONFERENCJA

21 maja 2025 r.

pn. „*Stan i potrzeby lokalnych partnerstw ds. wody po 5. latach funkcjonowania*”

Tytuł: Lokalne Partnerstwo Wodne – dobre praktyki w województwie kujawsko-pomorskim ze szczególnym uwzględnieniem powiatu bydgoskiego – „*czy widzieliście kiedyś tak piękną katastrofę*”

Rafał Serafin - Ekspert ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich; Programy Europejskie

Ryszard Zarudzki - Były Dyrektor i z-ca Dyrektora KPODR w Minikowie (Gospodarstwo Rolne – Wudzynek)

Magdalena Kozioł - Główny Specjalista do spraw gospodarowania wodą i produkcji roślinnej

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Materiał przygotowany przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie na zlecenie Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.
Operacja pn.: „Lokalne partnerstwa ds. wody (LPW)” współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wyzwania klimatyczne w gospodarce wodnej dla rolnictwa

Dr hab. Jerzy Kozyra IUNG –PIB Puławy;

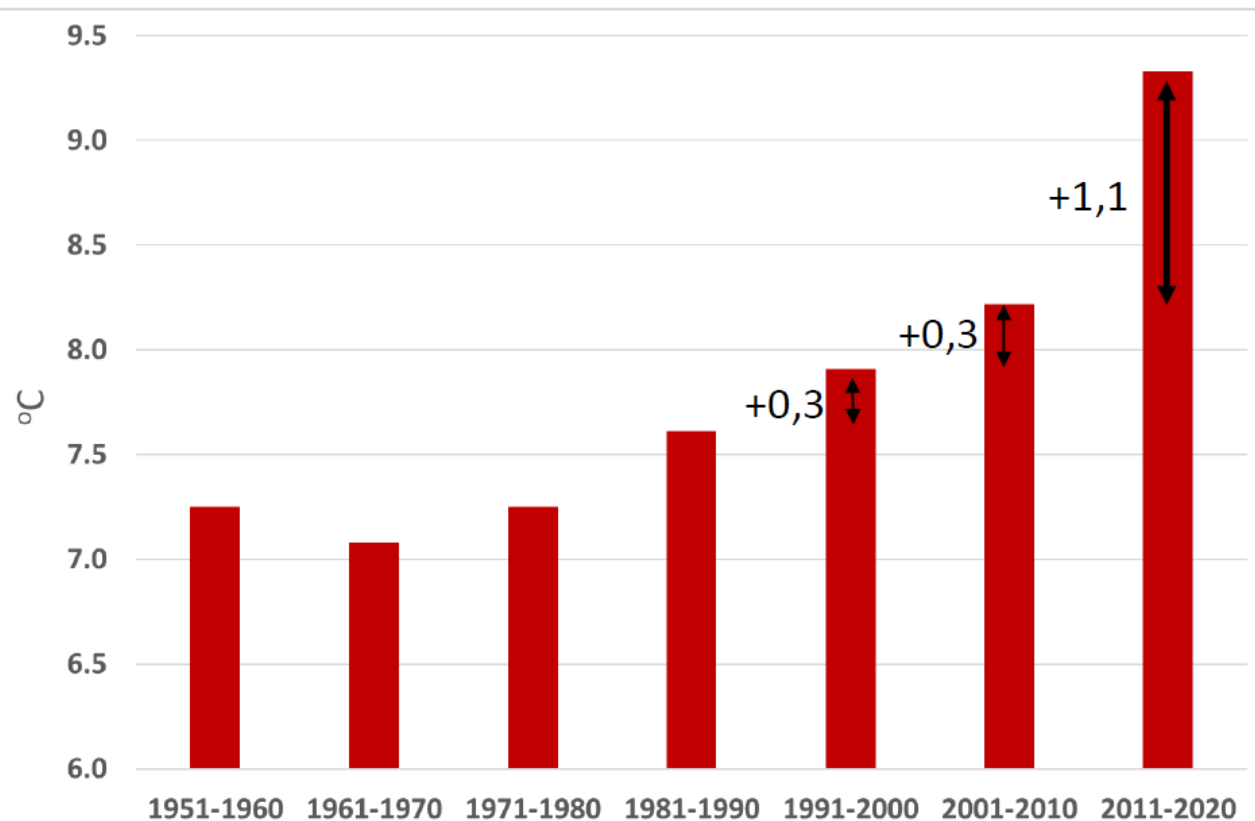
Konferencja pt. Rola Lokalnych Partnerstw Wodnych w gospodarowaniu wodą na obszarach wiejskich

15 grudnia 2022 r.

- **Zmiana klimatu** wymusza odejście od gospodarki wodnej w rolnictwie opartej głównie na opadach atmosferycznych (rainfed agriculture) i **przejsięcie do modelu gospodarki wodnej z racjonalnym wykorzystaniem nawodnień** (irrigated agriculture) lub modelu rolnictwa ekstensywnego opartego na metodach naturalnych przechowywania i magazynowania wody (model mieszany–najbardziej pożądaný).
- Zadaniem LPW powinno być wsparcie przygotowania strategii transformacji gospodarki wodnej w rolnictwie i jej wzmocnienie adekwatne do wyzwań klimatycznych, promocja metod adaptacji wobec zmian klimatu wśród rolników oraz ograniczanie „nieodpowiednich” praktyk w zakresie gospodarki wodnej – poprzez wskazywanie nowych regulacji i promocję „dobrych praktyk”.

Średnia roczna temperatura powietrza w Polsce

IMGW-PIB; KLIMAT POLSKI 2020

1991-2000 7.9°C

2001-2010 8.2°C

2011-2020 9.3°C

1921-2030 10.4°C

2031-2040 11.5°C

2041-2050 12.5°C

Wsparcie KPODR Minikowo dla tworzenia Lokalnych Partnerstw Wodnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2020-2025 roku

- **Zespół w KPODR – Minikowo – Kujawsko – Pomorskie**

- **Koordynator wojewódzki** ds. racjonalnej gospodarki wodnej – 1 osoba + jedna osoba do pomocy w trakcie organizacji szkoleń (+koordynator SIR);
- Dziesięciu Kierowników PZDR (łącznie z pilotażem 12; łącznie w kolejnym roku następne 7 PZDR (2 kierowników – 2020; 12 – 2021; **19 – kierowników docelowe w 2023**);
- Docelowo odpowiednio **19 powiatowych doradców ds. racjonalnej gospodarki wodnie**;
- **Koordynatorzy** na kilka powiatów (3 – 4 powiaty) jako dodatkowe zadania Kierowników PZDR;
- Moderator, **ekspert zewnętrzny, specjalizacja w tworzenie wielosektorowych partnerstw i rozwój obszarów wiejskich – 1 osoba**;
- **Dyrektor** bezpośrednio zaangażowany w proces tworzenia partnerstw;
- **Współpraca z Dyrektorami Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej i ich strukturami** (w szczególności Bydgoszcz).

Wsparcie działalności LPW – KPODR Minikowo

Ramy programowe szkolenia dla liderów LPW

Animator Lokalnego Partnerstwa

Moduł I. UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNE – Zachowania grupowe, lider i jego rola, podstawy negocjacji, przewodzenie grupie partnerskiej.

Moduł II. ORGANIZACYJNY – Formalizowanie działalności grupy – tworzenie organizacji, znaczenie procedur wewnętrznych dla trwałości grupy, finansowanie działalności LPW jako organizacji.

Moduł III. WODNY – Uwarunkowania prawne inwestycji wodnych, rola i zadania instytucji działających w zakresie gospodarki wodnej, finansowanie inwestycji wodnych, uwarunkowania wynikające ze zmian klimatu.

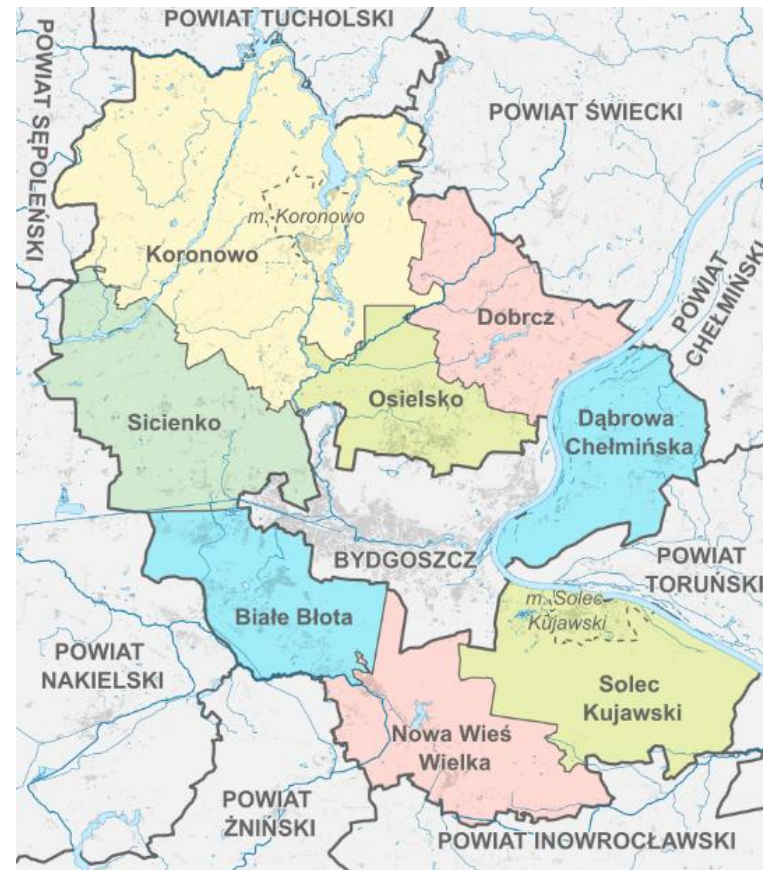
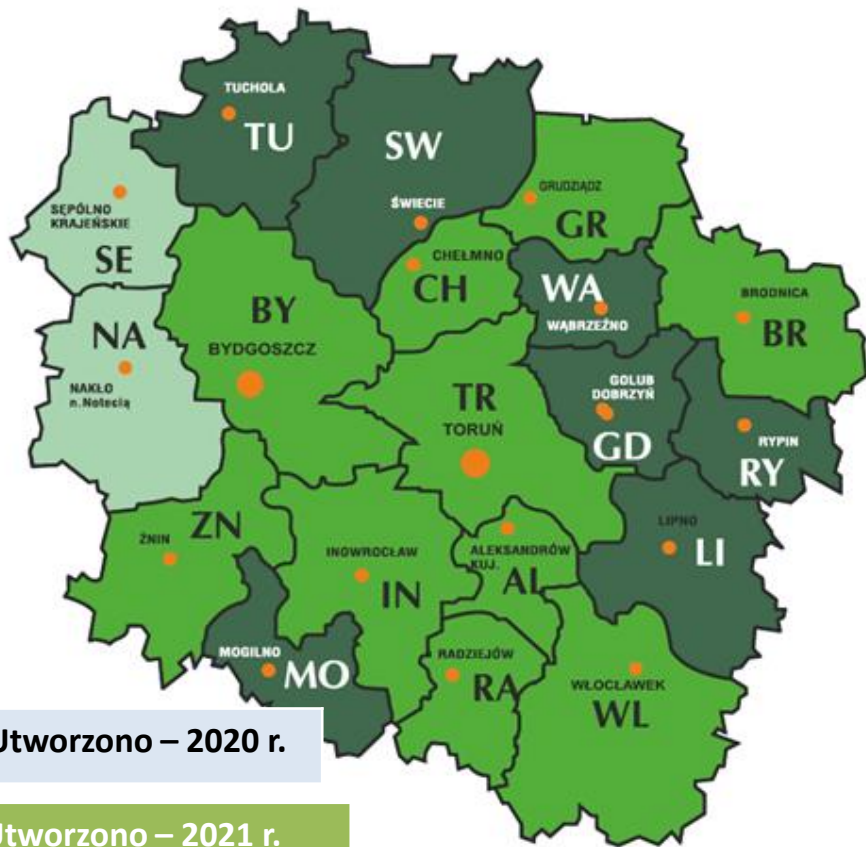

Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Bydgoskiego

Ut看orzono – 2022 r,

Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Bydgoskiego

- **Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Bydgoskiego zostało utworzone 22.11.2021 r. na spotkaniu w gminie Dobrcz.**
- Partnerstwo **utworzyło 11 podmiotów**, a mianowicie:
- **1.Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy;**
- **Gminy: 2.Dobrcz, 3.Białe Błota, 4.Dąbrowa Chełmińska;**
- Gminne Spółki Wodne: 5.w Dobrczu, 6.w Osielsku, 7. w Solcu Kujawskim, 8.w Dąbrowie Chełmińskiej oraz 9. Bydgosko-Nakielska Spółka Wodna;
- 10.Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza w Bydgoszczy;
- 11.Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Bydgoskiego

•Od 28.11.2024 (ostatnie otwarte Walne Zebranie) do LPW powiatu Bydgoskiego wstąpiło 14 podmiotów, tj.

- 12.Instytut Technologiczno – Przyrodniczy Państwowy Instytut Badawczy Oddział w Bydgoszczy;
- 13.GSW w Nowej Wsi Wielkiej;
- 14.PGW Wodzy Polskie Zarząd Zlewni w Chojnicach;
- 15.Nadleśnictwo Żołędowo;
- 16.Przedsiębiorstwo Drobiarskie DROBEX sp. z o.o.;
- 17.Stowarzyszenie „Absolwenci i Sympatycy Szkoły w Karolewie”;
- 18.Zespół Szkół Agro – Ekonomicznych w Karolewie ;
- 19.Gmina Osielsko ;**
- 20.Quelle sp. z o.o.;
- 21.Ryszard Zarudzki – Gospodarstwo Rolne ;
- 22.Adam Kaźmierczak – Gospodarstwo Rolne;
- 23.Ewa Filipek – Kaźmierczak – Gospodarstwo Rolne;
- 24.Jan Kaźmierczak – Gospodarstwo Rolne;
- 25.Wiesława Kaźmierczak – Gospodarstwo Rolne;

...ażeby nam się chciało chcieć...

...małe projekty kluczem do wielkich przemian...

- [Gminna Spółka Wodna – Dobrcz](#) – Prezes Andrzej Kocoń
- [7 lutego](#) 2025 r.
- W ostatnich dniach zakończyliśmy montaż 11 zastawek, na rowach melioracyjnych na terenie naszej gminy.
- Dostaliśmy na nie dofinansowanie z ARiMR.
- Zanim rozpoczęliśmy te prace, mieliśmy wszelkie pozwolenia zarówno zainteresowanych rolników jak i instytucji.
- Są to zastawki do 1 m, wysokość piętrzenia, może być regulowana w zależności od potrzeb.
- Są one wykonane z trwałych materiałów, producent dał nam 7-letnią gwarancję, ale prosimy by nie były niszczone, bo spełniają swoje zadanie, co widać na zdjęciach.

...ażeby nam się chciało chcieć...

- Gminna Spółka Wodna Dobrcz – Prezes Andrzej Kocoń
- 7 lutego 2025 r.
- Prawdopodobnie będą przeprowadzone ekspertyzy, o oddziaływaniu na okoliczne tereny, poprawę warunków wodnych w ich okolicy.
- Na koniec wspomnę, że znalazłem wniosek rolnika z Wudzynka z 2017 roku, w którym prosił o zbudowanie dwóch zastawek na rowie przechodzącym przez tę wieś.
- Niestety, rolnik ten już nie żyje, ale zastawki zamontowaliśmy tam, gdzie o to prosił.
- Jeżeli będą chętni kolejni rolnicy na budowanie zastawek na ich terenie, to będziemy szukać finansowania i je montować.

**Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Bydgoskiego
Gmina Dobrcz; Województwo Kujawsko – Pomorskie**

Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Bydgoskiego Gmina Dobrcz; Województwo Kujawsko – Pomorskie

Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Bydgoskiego Gmina Dobrcz; Województwo Kujawsko – Pomorskie

Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Bydgoskiego Gmina Dobrcz; Województwo Kujawsko – Pomorskie

Granice rozległego podmokłego obniżenia terenowego, w obrębie którego planowane jest utworzenie użytku ekologicznego.

Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Bydgoskiego Gmina Dobrcz; Województwo Kujawsko – Pomorskie (krótki film)

Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Bydgoskiego Gmina Dobrcz; Województwo Kujawsko – Pomorskie (krótki film)

Przyszłość LPW

Zadania do realizacji

SIEĆ NA RZECZ
INNOWACJI W ROLNICTWIE
I NA OBSZARACH WIEJSKICH

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

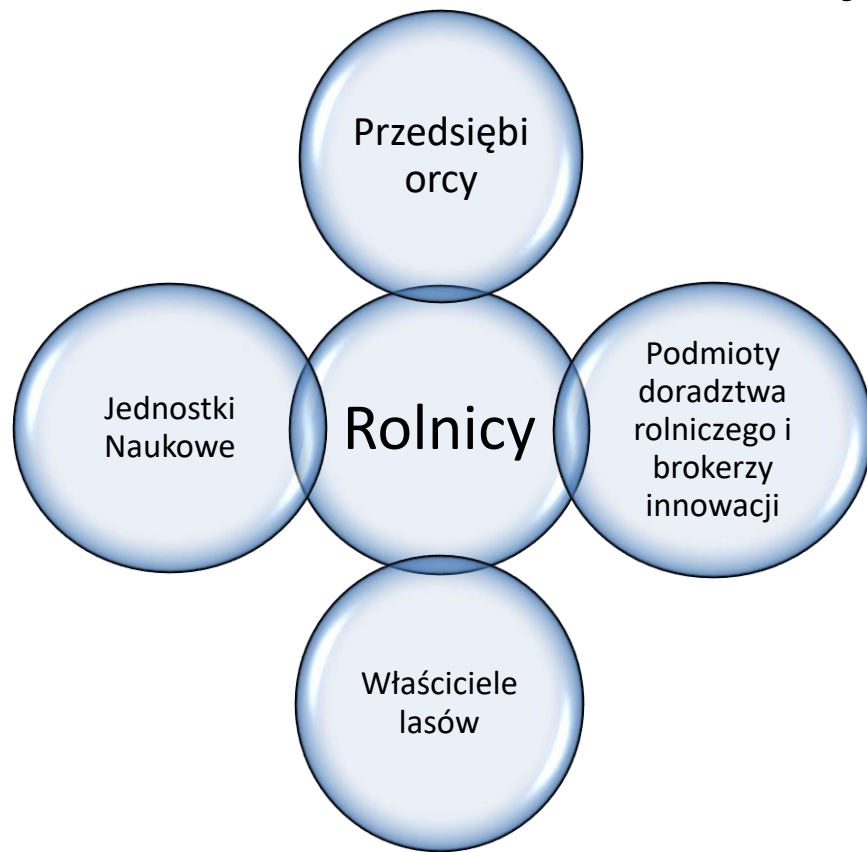
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Współpraca Grup Operacyjnych EPI w ramach Interwencji 13.5

dr inż. Aleksander Bomberski, MBA
Kierownik Działu Innowacji w Rolnictwie
Krajowy Broker Innowacji
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Struktura **Grupy Operacyjnej** realizującej projekty na rzecz innowacji w rolnictwie w formie konsorcjum lub spółki

Statystyka Działania 16 „Współpraca”

- Przeprowadzonych 6 naborów w tym 4 ogólne (badawczo-wdrożeniowe) oraz 2 tematyczne (dotyczące Krótkich Łańcuchów Dostaw Żywności)
- Liczba dofinansowanych GO: 438
- Liczba zaangażowanych podmiotów: 1200
- Wykorzystanie alokacji: 99% (**Alokacja na Działanie 16 „Współpraca” wynosiła: 731 103 862,89 zł**)
- Ogólnodostępna baza Grup Operacyjnych:

<https://www.ksowplus.pl/baza-danych/baza-grup-operacyjnych-epi>

[Strona główna](#)[KSOW+](#)[KONTRAST](#)[A A A](#)[ENG](#)[Strefa wiedzy](#)[WPR](#)[Nasze projekty](#)[KSOW+](#) / [Baza danych](#) / [Baza Grup Operacyjnych EPI](#)

Baza Grup Operacyjnych EPI

[Wyszukiwanie zaawansowane](#)

Lista grup

Innowacyjna mikrolinia produkcyjna alkoholu

Stworzenie innowacyjnej mikrolinii produkcyjnej alkoholu etylowego umożliwiającej wykorzystanie produktów rolnych oraz transfer wiedzy prawnej, ekonomicznej i technologicznej skierowanej do osób prowadzących gospodarstwa rolne

Stworzenie innowacyjnej mikrolinii produkcyjnej alkoholu etylowego, z wykorzystaniem surowca rolnego i pozostałości niehandlowej produkcji rolnej

[English version](#)

Witamy w bazie Grup Operacyjnych EPI!

Baza Grup Operacyjnych EPI zawiera opisy projektów zrealizowanych lub będących w trakcie realizacji przez Grupy Operacyjne z terenu całej Polski. Przedstawione projekty dotyczą tematyki związanej z wdrażaniem innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (projekty badawczo-wdrożeniowe) oraz tworzenia i funkcjonowania Krótkich Łańcuchów Dostaw Żywności (KLD).

[Strona główna](#)[KSOW+](#)[Strefa wiedzy](#)

Wyszukiwanie zaawansowane

Nazwa Grupy Operacyjnej

Tytuł projektu

Rodzaj projektu

Obszary działalności

Województwo realizacji projektu

Główna lokalizacja realizacji projektu (NUTS3)

Dodatkowa lokalizacja realizacji projektu (NUTS3)

Źródło finansowania

Słowo kluczowe

[Wyczyść filtry](#)[Wyszukaj](#)

Cel Interwencji „Współpraca Grup Operacyjnych EPI”

Celem Interwencji 13.5 „Współpraca Grup Operacyjnych EPI” jest:

- tworzenie Grup Operacyjnych EPI,
- opracowanie i wdrożenie innowacyjnych projektów Grup Operacyjnych **uwzględniające potrzeby rolników**,
- podejście wielopodmiotowe polegające na łączeniu partnerów z wzajemnie uzupełniających się dziedzin.

Całkowity budżet interwencji	Środki UE w euro	Środki publiczne w euro
	59 950 000,00	109 000 000,00

Definicja innowacji w Grupach Operacyjnych

- Minimalnym wymogiem zaistnienia innowacji jest, aby produkt, proces, metoda marketingowa lub metoda organizacyjna **były nowe lub znacząco udoskonalone**.
- Działalność innowacyjna jest działalnością związaną z **przygotowaniem i uruchomieniem wytwarzania nowych lub udoskonalonych materiałów, wyrobów, urządzeń, usług, procesów lub metod, przeznaczonych do wprowadzenia na rynek albo do innego wykorzystania w praktyce rolniczej**.

Innowacje w Interwencji 13.5

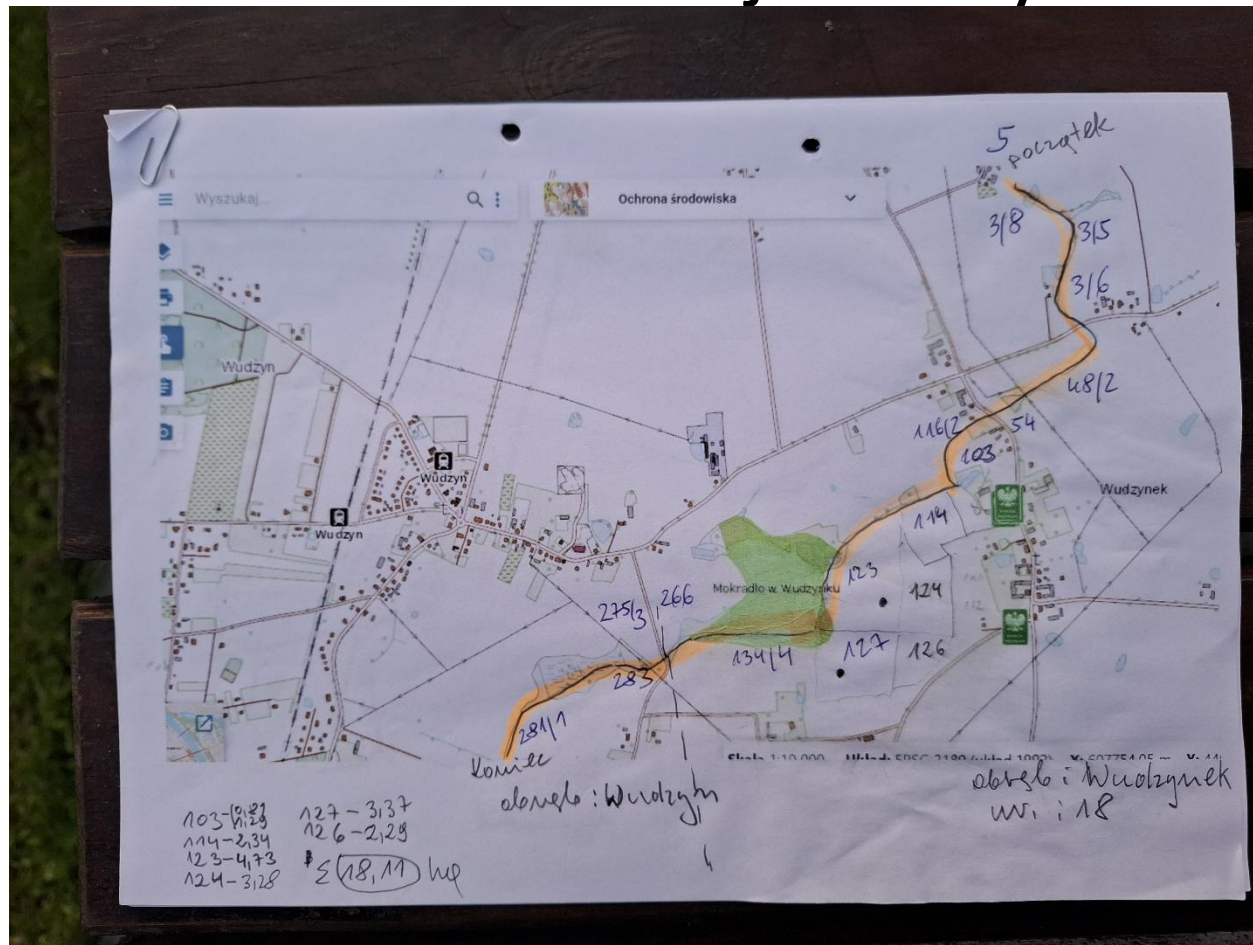
Przedmiotem realizowanych operacji będą rozwiązania w zakresie **nowych lub udoskonalonych:**

- produktów,
- technologii,
- metod organizacji,
- metod marketingu,

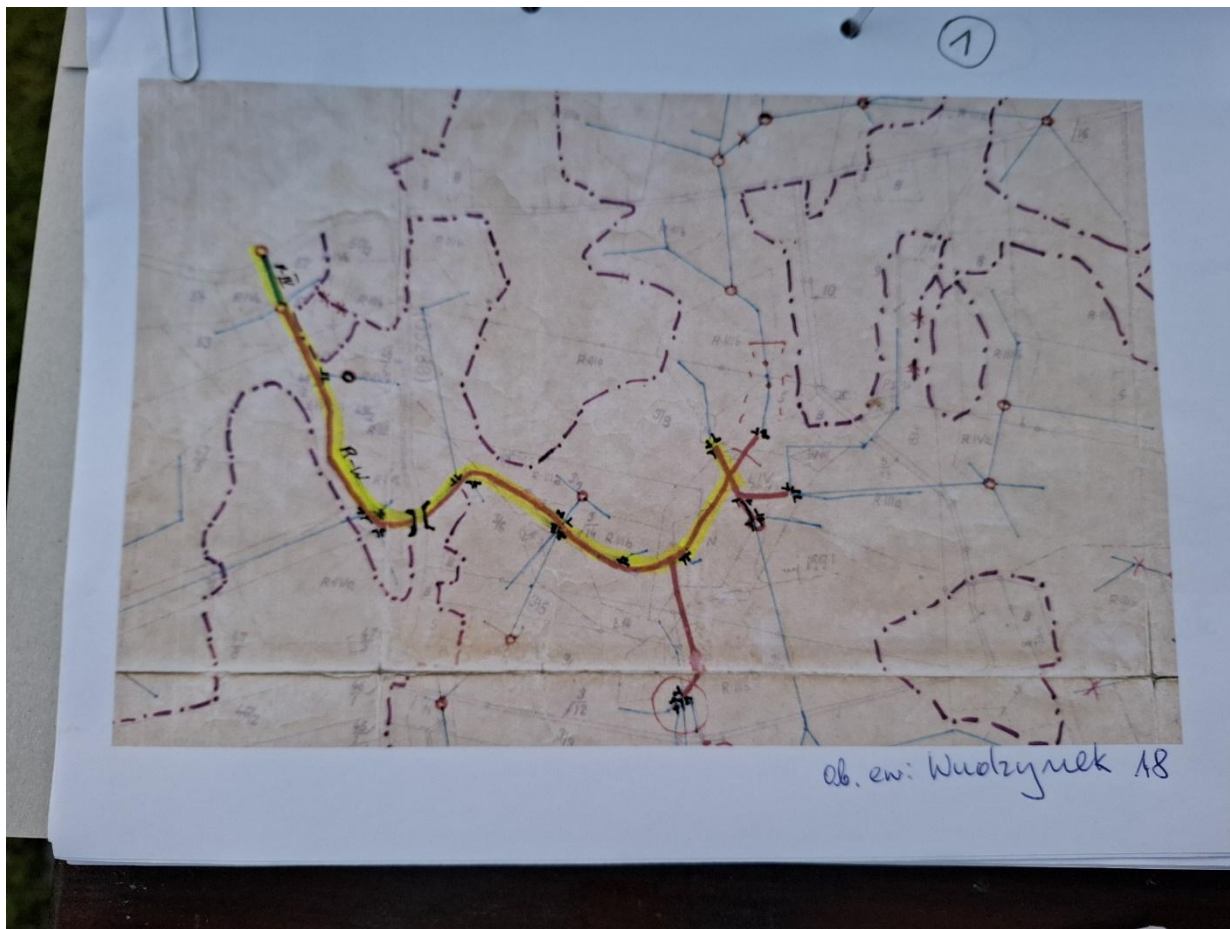
w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym, w tym na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności oraz rolnictwa 4.0.

- Operacje skoncentrowane będą na zakresie produkcji i przetwarzania produktów rolnych: **plody ziemi, produkty hodowli zwierząt – zgodnie z załącznikiem nr I do traktatu o funkcjonowaniu UE.**

Grupa wodna EPI na rzecz innowacji wodnych – Wudzynek

Grupa wodna EPI na rzecz innowacji wodnych – Wudzynek

PROGRAM DZIAŁANIA LPW W POWIECIE PO ZAKOŃCZENIU PROJEKTU TWORZENIA LPW

Proponowana tematyka projektów własnych LPW:

- 1. Budowanie pozycji LPW w powiecie, nowi członkowie LPW, współpraca, koordynacja.**
- 2. Wsparcie dla tworzenia i odtwarzania SW na terenie powiatu.**
- 3. Wsparcie/doradztwo dla SW w zakresie pozyskiwania dotacji.**
- 4. Promocja zasad zrównoważonej gospodarki wodnej i racjonalnego gospodarowania wodą.**
- 5. Edukacja wodna w szkołach różnych szczebli.**
- 6. Szkolenia dla rolników z zakresu użytkowania wody w rolnictwie.**

CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO W BRWINOWIE

Dziękuję za uwagę

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Operacja realizowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej

„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.